



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۱۹/۰۱/۲۸

دوکتور صلاح الدین سعیدی

## دولتداری خوب و انتخابات ریاست جمهوری!

جناب داکتر اشرف غنی و تعداد از کاندیدان ریاست جمهوری و سیاسیون ما از تعهدات دولت سازی در صورت داشتن و رسیدن به قدرت سیاسی در افغانستان بحث دارند که دقیقاً منظور شان باید دولتدار خوب باشد تا دولت سازی. بحث آموزنده بلی به فهم من افاده کمی خلل دارد اما هدف دقیقاً همین دولتداری خوب است تا دولت سازی. عده دیگر ازین سیاسیون و کاندیدان شعار های دیگری نیز مطرح میکنند که قابل دقت است و تعداد دیگر حتی به ابعاد شعار مطرح شده در عمل اصلاً خبر ندارند.

درین مورد مرا را بیاد یک قول دیگر درین و یا آن محفل عروسی که معمولاً افاده میشود نیز انداخت و آن: **کی داد و کی گرفت؟**

من ملا و من حقوق دان در بخش از مراسم نکاح میشنوم که مهریه زیاد و مهریه کم و آن بی خبر از دین در وسط بحث خیز کرده و میگوید: باشد یک مقدار زیاد یا کم تعیین کنید که نکاح صورت گیرد و خلاص. مهریه را کی داده و کی گرفته که شما اینقدر جنجال دارید.

من میگویم، منطق و شرع میگوید، حقوق میگوید، وجدان و غیرت میگوید که:

شما اختیار دارید و وجبیه نیست که نماز نفلی اجراء کنید. اما به مجرد نیت ادای نماز نفلی وجبیه میشود.

بلی مهریه توافق طرفین است، اما بعد از توافق وجبیه است و اگر مهریه به مهریه معجل و مؤجل تقسیم و توافق نه شود، ناکح حق شف زفاف را به نحوی بخاطر همین پرداخت مهریه از دست میدهد. و این امر سخت جدی و اساسی است!

شما در انتخاب شعار انتخاباتی مختار هستید و وجبیه نیست که این و یا آن شعار را بدهید، اما زمانیکه من گفتم و شعار دادم در صورتیکه مثلاً رئیس جمهور شدم و به قدرت سیاسی رسیدم چنین و چنان میکنم و در صورتیکه به قدرت سیاسی با کسب رای مردم رسیدم مکلف و وجبیه من است تا شعار ها و تعهدات داده شده را مانند وجبیه یک به یک عمل کنم و همیشه تعهدات خویش را به مردم یاد آوری و در تطبیق اش عملاً کار کنم. اگر در مورد عدم تطبیق مشکلی بود آنرا نیز با تمام صداقت با مردم مطرح و با استدلال آن در میان گذارم.

یکی از موفقیت های آقای دونالد ترامپ که ممکن به دور دوم رئیس جمهور امریکا شود، یک به یک به کار عملی در آن میپردازد. اینکه اعمار دیوار ملیاردی بین امریکا و کشور های امریکای لاتین چقدر مستند، درست و منطقی است و یا نه اما آقای ترامپ به وعده های انتخاباتی خود میروند و به آن میپردازد.

اما سیاسیون ما با صدها مثال درین بخش داریم که استقرار و ثبات فکری ندارند. شخص را امروز از مبدأ خائین به وطن میخوانند و فردا متحدش اند. ائتلاف و اتحاد جناب اتمر، قانونی، عطای نور و دوستم، محقق و ... و ... از مثالهای زنده غیر قابل قبول اند که به اعتبار و شخصیت عده ازین افراد سخت لطمه وارد کرده و در بین مردم ایشان را سخت بی اعتبار میسازد.

سه چار مثال دیگر یکه سیاسیون ما نمی دانند چه میگویند و یا ابعاد آنرا نمی دانند که در عمل این و یا آن شعار به چه معنا و چه تدابیر مشخص را ایجاب میکند؟

مسأله اول ایجاد، وجود، تقویت، زمینه سازی برای رشد و پیشبینی زمینه ساز احزاب سیاسی در جامعه است. همین نبود احزاب سراسری ملی و عدم تطبیق قوانین در مورد قانون احزاب و عدم تقویت زمینه ساز احزاب سیاسی یکی از دلایل عدم وجود احزاب برنامه محور ملی و سراسری و در نتیجه منجر به قوت افکار منحنی قومی، سمتی و مافیایی برای یافتن هویت عده درین زدو بند های غیر نورمال و منحنی است.

عده زیادی سیاسیون در قدرت ما سالها وعده کردند اما در عمل چیزی نه کردند و حتی جناب حامد کرزی از احزاب سیاسی تنفر خود را اعلان کرد و احمد شاه مسعود گفت که در حکومتداری احزاب سیاسی نه بلکی قوم و ملاحظات اقوام افغانستان را در نظر میگیرند. به این ترتیب اصل اسلامیت و اخوت اسلامی، اصل افغانیت و اصل توافق بر نسخه و برنامه محوری به عقب زده شد. حزب و توافق سیاسی در چوکات حزب و سازمان سیاسی عقب زده شد و تا حال این روش تباه کن تحمیل هدفمند علیه کشور و جامعه ما ادامه دارد.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

عده از کمپاینران و مبلغین انتخاباتی و رهبران شان مثلاً از انویستگاتیف ژورنالیزم و یا ژورنالیزم تحقیقات جنایی را مطرح کردند ، صحبت و وعده داشتند. اما شواهد زیادی نشان میدهد که ایشان ابعاد و جوانب عملی این وعده ها و شعار ها را نمی دانند و نمی دانند چه گفته اند. ورنه این وعده در عمل در صورت پیروزی و گرفتن قدرت سیاسی ایجاب تغییرات متناسب در قوانین اجراءات جزایی و قوانین جزا را میکند. چیزیکه تا حال عملی نه کردند. مسایل دیگری از قبیل: که در انتخابات مطرح میشود که اگر من انتخابات را بردم عده از سیاسی سازی و عده از عدم سیاسی سازی ارگانهای امنیتی کشور بحث دارند.

جناب مرالله صالح با وجود ابتکارات و افکار عالی و سازنده ملی اش میگویند که سیاسی سازی ارگانهای امنیتی مشکل ندارد.

من تأکید دارم که مأمور در ارگانهای امنیتی باید تطبیق کننده های قوانین و مقررات بوده و از وابستگی سیاسی دور باشند. مسوول امنیتی در مدت اجرای پست دولتی باید تعلق حزبی خویش را اقلأً به تعلیق در آورد و این تعلیق باید جز سوگند نامه تحریری باشد.

تعیین کمیسیون ها در انتخاب افراد به پست های بلند دولتی یک روش خوب است، اما سفارش کمیسیون ها مشورتی و در داخل خود همان اداره و در چوکات قانون باشد. اگر انتصاب در بست معین از صلاحیت وزیر و در پست بلند حکومتی از صلاحیت رئیس جمهور است، مطلوب است تا رئیس جمهور برای چنین انتصاب مورد مشورتی داشته باشد.

اداره امنیت ملی و استخبارات کشور باید گرداننده اصلی و سپاهی گمنام و دور از میدیا و کمره باشد و از دوربین کمره دور نگه داشته شود. اما وزارت داخله، پولیس باید برعکس در پیروی و تطبیق قاطع قانون همه روز در پیش کمره و انظار جامعه و تطبیق قانون که زور و جبر حاکمیت است، باید وسیعاً توسط یونیفورم و پولیس وسعت داده شود. گمان کنم که جناب امرالله صالح مرجع امنیت ملی و استخبارات سپاهی گمنام را با پولیس و یونیفورم دار را با هم مغالطه کرده اند. این بدان معنی نیست که قومندان عمومی امنیه ولایت در نقش آمر جنایی عوض رهبری عملیات مانند رمبو فلم امریکایی در پیش کمره اکت کند.

بخش زیاد مسایل دیگر اند که عده از سیاسیون ما همین حالا به طور انحرافی و لو غیر عمدی و به خطاء توجیهات و شعارهای غیر عملی و نادرست میدارند.

ایجاد شورای عالی دولتی و به این ترتیب پارلمان را نفیه کردن، توافقات و ائتلافهای سیاسی کردن که برنامه معلوم نیست، قانون اساسی را به نفع خود قبول کردن و در صورت تضاد منافع قانون با منافع شخصی، قانون را با دیده درایی پشت پاء زدن و دهها مورد تأسف بار دیگر داریم که در نهادینه شدن دیموکراسی و حاکمیت قانون و فهم درست از دیموکراسی باید طی و هضم کنیم تا از مرحله گذار کنیم که میگویم: حق بگو خو به طرف من.

برای تکمیل بحث سفارش دارم که تعداد اخبار گمراه کننده، تشنج زا، دروغهای عمدی و تهمت زدن ها کم نیستند.

لذا باید سخت به دقت قدم برداشت

و من الله التوفیق